

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Widło (przewodniczący)

SSN Marcin Łochowski

SSN Grzegorz Żmij (sprawozdawca)

w sprawie z protestu B.W-C.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale:

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej,

2) Prokuratora Generalnego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 15 lipca 2020 r.

pozostawia protest bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W dniu 29 czerwca 2020 r. (data stempla pocztowego) B.W-C wniósł do Sądu Najwyższego „Protest Wyborczy od wyborów Prezydenckich zarządzonych na dzień 28.06.2020 roku i 12.07.2020 roku”. W proteście skarżący wniósł o stwierdzenie nieważności wyborów Prezydenckich zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. i 12 lipca 2020 r. z uwagi na naruszenie art. 128 Konstytucji RP.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej w piśmie z 10 lipca 2020 r. wyraził opinię, iż protest nie spełnia warunków formalnych określonych w art. 15 ust. 1 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych

w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz.U. 2020, poz. 979; dalej: ustawa) oraz art. 321 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. 2019, poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.) w zw. z art. 1 ust. 2 ustawy, dlatego powinien pozostać bez dalszego biegu.

Prokurator Generalny w swoim stanowisku z dnia 8 lipca 2020 r. wyraził pogląd, iż protest wyborczy należy pozostawić bez dalszego biegu, albowiem jako przedwczesny nie spełnia on wymogów określonych w art. 15 ust. 2 ustawy w zw. z art. 321 § 1 k.wyb. w zw. z art. 1 ust 2 ustawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest wyborczy B.W-C podlegał pozostawieniu bez dalszego biegu.

Prawo obywatela do wniesienia protestu wyborczego wywodzi się z przepisów konstytucyjnych. Jak stanowi art. 129 ust. 2 Konstytucji RP, wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na zasadach określonych w ustawie.

Zasady i tryb organizacji wyborów Prezydenta RP w związku z ogłoszonym stanem epidemii na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej reguluje ustawa z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego. W zakresie nieuregulowanym w ww. ustawie stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (art. 1 ust. 2 ustawy).

Jak stanowi art. 15 ust. 2 ustawy, protest przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wnosi się na piśmie do Sądu Najwyższego nie później niż w ciągu 3 dni od dnia podania wyniku wyborów do publicznej wiadomości przez Państwową Komisję Wyborczą. Przepisy Kodeksu wyborczego rozróżniają pojęcie „ogłoszenia wyników głosowania” jakie ma miejsce po I turze, a więc sytuacji kiedy żaden kandydat nie otrzyma więcej niż połowy głosów, od „ogłoszenia wyników wyboru”, co ma miejsce po II turze wyborów lub I turze wyborów jeżeli któryś kandydat otrzyma więcej niż połowę głosów. Możliwość składania protestów i kompetencja Sądu Najwyższego do ich rozpatrywania otwiera się w zasadzie

dopiero z chwilą podania wyników wyborów do publicznej wiadomości (art. 15 ust. 2 ustawy, art. 321 § 1 k.wyb.).

W obwieszczeniu Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 30 czerwca 2020 r. o wynikach głosowania i wyniku wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych na dzień 28 czerwca 2020 r. (Dz.U. 2020, poz. 1163) PKW stwierdziła, iż spośród 11 kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej żaden nie otrzymał więcej niż połowy głosów ważnych i – stosownie do art. 127 ust. 4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 292 § 1 k.wyb. – w dniu 12 lipca 2020 r. przeprowadzone zostanie ponowne głosowanie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego utrwalona jest linia orzecznicza, zgodnie z którą protest złożony przed podaniem wyników wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej do publicznej wiadomości jest przedwczesny, co w szczególności dotyczy sytuacji, gdy został wniesiony po pierwszym głosowaniu, w którym żaden z kandydatów na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej nie uzyskał więcej niż połowy ważnie oddanych głosów, a przed ponownym głosowaniem, po którym dopiero zostanie ogłoszony wynik wyborów (postanowienia Sądu Najwyższego z 20 września 2011 r., III SW 12/11; z 26 maja 2015 r., III SW 10/15; z 26 maja 2015 r., III SW 11/15; z 26 maja 2015 r., III SW 12/15).

Biorąc pod uwagę powyższe, skoro możliwość składania protestów otwiera się dopiero z chwilą podania wyników wyborów do publicznej wiadomości, co w przedmiotowej sprawie na datę wniesienia protestu przez B.W-C nie miało miejsca, jego protest, jako przedwczesny – niespełniający warunków formalnych (art. 15 ust. 2 ustawy w zw. z art. 321 § 1 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 ustawy), należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest wniesiony przez osobę do tego nieuprawnioną lub niespełniający warunków określonych w art. 321 k.wyb.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 zd. 1 k.wyb. w zw. art. 15 ust. 2 ustawy w zw. z art. 321 § 1 k.wyb. i w zw. z art. 1 ust. 2 ustawy pozostawił protest bez dalszego biegu.

